

PEDAGOGICKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

Úkol č. 1: Četba

Vypracovala: Martina Zindulková

Obor: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ, KS Ročník: 4.

Předmět: Pedagogický výzkum

Vyučující: PhDr. Jana Stará, Ph.D.

Datum: 29.3.2023

Článek: DAČEVOVÁ, Radmila; NĚMEC, Jiří. Co očekávají rodiče od školy a jak ji vybírají?. *Pedagogická orientace*, 2022, 32.1: 57–80-57–80.

<https://doi.org/10.5817/PedOr2022-1-57>

1. Jaká je výzkumná otázka? Jaký byl cíl výzkumu?

Výzkumná otázka: Jaká jsou očekávání rodičů ve vztahu ke škole na začátku povinné školní docházky jejich dítěte a jakými faktory jsou tato očekávání podmíněna.

Cílem výzkumu bylo komparovat závěry vycházející z analýzy výzkumných studií se závěry vzešlé z rámcové kvalitativní analýzy opírající se o rozhovory realizované s rodiči.

2. Jaké byly metody sběru dat? Kdo byli účastníci výzkumu (respondenti)?

Metody sběru dat: Kvalitativní data byla získána polostrukurovanými rozhovory a analyzována prostřednictvím rámcové analýzy.

Respondenti: Zkoumaným vzorkem bylo devět rodičů (sedmi matek a dvou otců) dětí předškolního a mladšího školního věku.

3. Jaké jsou hlavní nálezy?

Dle výzkumu bylo vylo zjištěno:

Každý rodič má různé očekávání od školy, učitele a výuky dítěte. Často se v něm odráží jeho dosavadní zkušenosti, vzdělání a další, ať již osobnostní faktory, rodinný stav, či vliv prostředí, ve kterém žije. To vše se promítá i do jeho důvodů rozhodování, které uplatňuje při výběru školy.

Výsledky šetření byly představeny prostřednictvím kvalitativních kategorií, mezi které můžeme zařadit:

Očekávání rodičů od školy, kde bylo identifikováno pět charakteristických kategorií.

Jednotlivými výroky respondentů silně rezonuje *požadavek na bezpečné prostředí*, který je často kombinovaný s požadavkem, *aby se v něm děti cítily dobře a byly spokojené* a zejména aby byly ochráněny před násilím (šikanou). Uvedené aspekty bezpečného prostředí jsou doprovázeny i *očekáváním vhodného režimu vyučování*, které bude vycházet vstříc věkovým a individuálním zvláštnostem dětí. Toto vstřícné prostředí pak zahrnuje i přátelský vztah k rodičům. Rodiče reflektují potřebu kvalitního materiálního vybavení školy, kam zahrnují dobře vybavené učebny a pomůcky a kvalitní nabídku mimoškolních aktivit.

Očekávání rodičů od učitele:

Silně byly zastoupeny požadavky na charakterové vlastnosti a didaktické dovednosti učitele, a to být vstřícný, férový, čestný, nenadřazovat se, dodržet sliby, věřit ve schopnosti žáků, mít kladný vztah k dětem. Jejich význam byl často spojován s požadavky na schopnost vysvětlit dané učivo, umět děti zaujmout, naslouchat jim, přistupovat k nim individuálně, snažit se je poznat apod., které jsme zahrnuli do kategorie didaktické dovednosti učitele. Třetí kategorie do

jisté míry souvisí s očekáváními rodičů, které jsme zahrnuli do kategorie reflektivně - osobnostních dovedností, jako například ovládat svůj temperament, být empatický, schopný sebereflexe, k práci přistupovat promyšleně a mít jasno sám v sobě. Podle vztahu k žákům a jejich vedení rodiče očekávali u učitele autoritativní, liberální či demokratický styl řízení výuky.

Očekávání rodičů od výuky:

Třetí tématický rámec obsahoval společné výroky, které se překrývaly s tématem očekávání rodičů od školy. Je zřejmé, že kategorie škola je vnímána podobně jako výuka.

Důvody rozhodování o volbě školy:

Při rozhodování rodičů silně rezonoval požadavek na dopravní dostupnost a přijatelnou vzdálenost školy od místa bydliště. Častou volbou byla tedy škola v místě bydliště či blízkém okolí. Do tohoto požadavku se promítalo i ekonomické, kulturní a sociální zázemí rodiny. Rodiče též reflektovali význam kamarádských vztahů z mateřské školy a osobní zkušenost s danou školou, kterou rodiče prožili ve svém dětství nebo ji mají zprostředkovanou prostřednictvím staršího sourozence. Stále více sehrává roli též možnost seznámit se s prostředím školy i při návštěvách tzv. edukativních skupin („předškolčka“), dne otevřených dveří apod.